

✱ ΤΟ ΚΛΑΨΟΠΟΥΛΙ ✱

I

Ο φεγγάρι σ' τὸ ζώσιμό του θολὸ ἔστειλε κάτω σ' τὴν κοιλάδα τοῦ Φαναριοῦ τὶς τελευταῖες θαμπές ἀκτίνες του μισοζυμμένον πῖσω ἀπὸ τὴν γδυμνὴ ράχη τῆς Ζαζούζας.

Τῶν βουνῶν γύρω ὁ ἴσκιος ἀπλώνετο σ' τὶς ἄκρες τῆς κοιλάδας βαρὺς καὶ ἔντενε μὲ τὴν σκέπη του τὴν πένθιμη τοὺς κόλπους τῆς τοὺς βαθουλούς.

Ἀπὸ τὰ σπλάγχνα τῆς ἀνέβαινε ἓνα μουρμούρισμα ἤρεμο, σὰν παραμίλημα φθισικοῦ, τὸ μουρμούρισμα, ποῦ ἄφηνε σ' τὴ γαλήνη τῆς νύκτας τὸ σιγαλὸ ποτάμι τοῦ Φαναριοῦ τρέχοντας τὸν αἰώνιον δρόμον του.

Γύρω σ' τοὺς λόφους ὑψόνοντο, σὰν ὑπερκόσμια γεννήματα τῆς νύκτας καὶ τοῦ νοῦ οἱ μισογρεμισμένοι μιναρῆδες καὶ τὰ πελώρια γαλάσματα τοῦ Φαναριοῦ*. Καὶ ἔδειχναν σ' τὸ δειλὸ φῶς τοῦ φεγγαριοῦ τὰ πληγωμένα πλευρά των καὶ ἔρριγαν κάτω μελαγχολικὰ τὶς μεγάλες κατὰμαυρες σκιές των βυθισμένα σὲ βουβὸ πένθος. Σ' τὰ δασωμένα στήθια των τὰ παρθένα ἀπὸ πατήματα ἀνθρώπου ἢ χουχουβιάγιες ἄφηναν κάπου-κάπου ἀπὸ τὶς ἀόρατες κρυφῶνες των τὸ θλιβερὸ κελáιδημά των, σὰν νὰ ἤθελαν νὰ κλάψουν τὸ περασμένο μεγαλεῖο των, νὰ θρηγήσουν ἀπὸ 'κει μέσα τοὺς ἐρειπωμένους βομούς τοῦ ξένου θεοῦ τὴν πρόσκαιρη δόξα των.

Σὲ μιὰ ἄκρη τῆς κοιλάδας ἔλαμπε ἀνὰ μέσα σ' τὰ δένδρα ἓνα φῶς κοκκινωπὸ.

Ἦταν τοῦ Μάθου τοῦ Ρέπα τοῦ δραγατὶ τὸ λυχνάρι.

Ὁ Μάθος ἦταν ξύπνιος ἀκόμη. Γεμμένος σ' τὴ δραγατσούλα του εἶχε τὰ μάτια του ὑψωμένα σ' τὸ στερέωμα καὶ ἐφαίνετο, σὰν νὰ παρακολουθοῦσε μὲ τὸ βραδυκίνητο βλέμμα του μιὰ μαύρη πλατεῖα λουριδα ποῦ ἀνέβαινε ἀπὸ τὴν

* Σ. Δ. Π. Σ. Φανάρι ὁ συγγραφεὺς ἐννοεῖ τὴν ἐπὶ Τουρκοκρατίας πρωτεύουσαν τῆς ἑπαρχίας Ὀλυμπίας, ἥδη δὲ μικρὸν ὁμώνυμον χωρίον παρὰ τὰ ἐρείπια αὐτῆς.

θάλασσα και ξεδιπλώνετο βιαστικά σ' τὸν καταγάλανον οὐρανό, ὡς ἂν νὰ ἤθελε νὰ τὸν ζώσῃ μὲ πένθος. Σ' τὸ πλευρό του ἐκοιμώτανε ἀκουμπισμένο σ' τὰ γόνατά του ἓνα παιδί τυλιγμένο μὲ μιὰ μαύρη καπότα.

Τὸ ἀργοκίνητο βλέμμα τοῦ Μάθου ἐχαμήλωνε κάποτε κάποτε ζουρασμένο ἀπὸ τὸν οὐρανὸ και ἐσταματοῦσε γεμῆτο τρυφερότητα σ' τὸ χλωμὸ πρόσωπο τοῦ παιδιοῦ του, ποῦ τὸ ἐφώτιζαν ἢ ἀναιμικὲς ἀκτίνες, ποῦ ἔστειλε ἀντιζυρὸ τὸ λιποθυμισμένο φῶς τοῦ λυχνარიοῦ και σ' τὰ ἀδρὰ χαρακτηριστικὰ του τὰ ἀγριεμένα ἀπὸ τὴν ζωὴ τῆς ἐρημιᾶς ἀνέτελλε τότε ἓνα χαμόγελο φωτεινὸ και ἔλουζε τὴν ἠλιοδαρμένη μορφὴ του μὲ κάποια ἀπαλὴ ἡμερότητα.

Ἐξαφνα ὁ Μάθος ἐτινάχθη και ἐξεδίπλωσε διὰ μιὰς μὲ ἓνα πῆδημα ὀρθὸ τὸ ἦγλὸ ἀνάστημά του ἀφήνοντας τὸ κεφάλι τοῦ παιδιοῦ του νὰ κυλισθῆ χάμου σ' τὰ ξερὰ χορτάρια τῆς δραγατσούλας.

— Τί εἶναι, ρέ πατέρα, ἐφώνησεν ὁ Γιῶργος τρομασμένος.

— Δὲν ἀκούς τὸ γρουσουζικο ποῦρθε νὰ κλάψῃ σ' τὸ κεφάλι μας, εἶπε ὁ Μάθος και ἄπλωσε σ' τὸ δίκανο, ποῦ κρεμώτανε σ' τὴ διχάλα τῆς φούρκας.

Σ' τὸ πλευρὸ τῆς δραγατσούλας ἓνα κλαποπούλι ἐξέσχίζε τὴν στιγμὴν ἐκεῖνην μὲ μιὰ σπαρακτικὴ κραυγὴ τὸν ἦσυχον ἀέρα τῆς κοιλάδας. Καὶ ὕστερα ἀπὸ λίγο, ὅσῃ νὰ περιμένε πρῶτα νάπαντήσουν ἢ χοῦνες σ' τὴν κραυγὴ του, ἤρχισε βιαστικά-βιαστικά τώρα, νὰ γεμίζει τὴν κοιλάδα μὲ τοὺς παράξενους θρήνους του.

— Κάτι κακὸ θὰ μᾶς ἐρθῆ, ρέ πατέρα, εἶπε ὁ Γιῶργος τρίβοντας τὰ μάτια του ἀπὸ τὴ νύστα. Θυμῶμαι πέρσι, ὅσῃν ξεψύχαγε ὁ Πᾶνος μας, ποῦ σέ εἶχανε σένα σ' τὴ φυλακὴ, ἔτσι ἔσκουζε λυπητερὰ ἓνα κλαποπούλι σ' τὴν καρδιά τῆς καλύβας μας.

Σ' τὴν ἀνάμνησιν αὐτῆ τὸ χέρι τοῦ Μάθου ἔμεινε ἀκίνητον ἀπλωμένο σ' τὸ δίκανο και ἀπὸ τὰ στήθεια του ἀνέβη ἓνα ἄχ! γεμῆτο παράπονον. Μιὰ ἀναλαμπὴ τοῦ φθισικοῦ λυχνარიοῦ, ποῦ τρεμόσβενε, ἐφώτισε τὸ μεγάλο πρόσωπό του τὸ δασωμένο πυκνὰ ἀπὸ ψαρά γένεια και ἐφάνη ἓνα ἀδρὸ δάκρυ νάργου-κυλᾷ σ' τὸ ἠλιοψημένο μάγουλο, ὅσῃν νὰ ξεχείλισε ἀπὸ τὴν πονεμένη ψυχὴ του.

— Κλαῖς, ρέ πατέρα εἶπε ὁ Γιῶργος.

— Ὅχι παιδί μου, ἐψιθύρισεν ὁ Μάθος και ἔφερε σ' τὸ πρόσωπό του τῆς καπότας του τὸ μανίσι. Καὶ ἡ ράσσην καπότα ἐρροφῆξε τὸ δάκρυ.

— Ἐέρεις, πῶς δὲν εἶναι ἄλλα μισόβαλα γιὰ κἀνα ζουδι, εἶπε ὁ Γιῶργος, ὅταν εἶδε τὸν πατέρα του νὰ ξεκρεμάῃ τὸ δίκανο γιὰ νὰ ρίξῃ τοῦ κλαποπου-λιοῦ. Σ' τὸ σκοτάδι ἄδικα θὰ χάσῃς τὴ ριζιά σου, τώρα πάου ἴγὼ και τὸ διώχου. Τί κακὸ θὰ πάθουμε, ἂν δὲν τὸ σκοτώσῃς; ὅ,τι πάθαμε, πάθαμε.

— Ἄει κἀνεμ, ἄει διώχτω και ἄς στρέξῃ σ' τὸ κεφάλι του, ἀτήντησε ὁ Μάθος, κἀνε και τὴ βόλτα σ' τ' ἀμπέλια μὴν τρώῃ κἀνενα ζουδι και ἔλα γλήγορα νὰ πάρῃς ἓναν ὕπνον ἀκόμα, τί κοντεύει νὰ φωτίσῃ, ἢ πούλια σκάρισε τρεῖς ὄραις τώρα, εἶναι πίσω τὸ σύγνεφο. Καὶ ἐσήκωσε τὰ μάτια του σ' τὸ στερέωμα.

Σ' τὸν ὀρίζοντα ἀρμείνιζαν τώρα μαῦρα βαρεῖα σύγνεφα φορτωμένα βροχὴ και τρίγυριζαν ὅσῃν ὄρνεα νυκτερινὰ γιγάντεια γύρω σ' τὰ κορφοβούνια.

Και ὁ Γιῶργος κατέβη ἀπὸ τὴ δραγατσούλα και ἐχάθη σ' τὸ σκοτάδι. . . .

II

Ἐσβήσθη καὶ ἡ τελευταία κραυγὴ τοῦ κλαυποουλιοῦ πέρα σ' τὴ χούνη καὶ μιὰ ἡσυχία θανάτου ἐπέρασε πάλι ἐπάνω ἀπὸ τὴν ζωὴ τῆς κοιλάδας καὶ τὴν αἰχμαλωτίσσε μέσα σ' τὸ σκοτάδι βουβὴ καὶ ἀκίνητη.

Ὁ νοῦς τοῦ Μάθου ἔστρεψε τώρα ἴσως καὶ ἔβλεπε νὰ ξετυλίγεται, ὡς ὄνειρο, ὁλόκληρη ἡ περατισμένη ζωὴ του. Ἐσυλλογίσθη τοὺς χρόνους τοὺς εὐτυχημένους, ποῦ εἶχε καὶ αὐτὸς οἰκογένεια, εἶχε καὶ αὐτὸς περιουσία, ἦταν καὶ αὐτός, ὅπως ἐκεῖνοι, ποῦ τοὺς φύλαγε τώρα γιὰ ἓνα κομμάτι ψωμί τ' ἀμπέλια. Ἐθυμίσθη τοὺς χρόνους ἐκείνους, ποῦ τὸν περίμεναν, ὅταν ἐγύριζε ἀπὸ τὴν δουλειὰ του κουρασμένος σ' τὸ λευκὸ σπιτάκι του σ' τὸ Φανάρι τὸ κρυμμένο σεμνὰ κάτω ἀπὸ τὴν θεώρατη καρδιά, τὸ ζωμένο ἀπὸ τὸν χλοῖσμένο κηπίκο του, ποῦ τὸν περίμεναν σ' τὴν πλακοστρωμένη αὐλὴ τὰ παιδάκια του καὶ ἐχύνοντο ὀλόχαρα ἐπάνω του καὶ χοροπηδοῦσαν τρελλὰ γύρω του καὶ τὸν ἔσυραν ἀπὸ τὴν φουστανέλλα καὶ τοῦ ἔζωναν μὲ τὰ παχουλὰ χεράκια των τὰ πόδια καὶ ἐκεῖνος τὰ ἐσήκωνε σ' τὴν ἀγκαλιά του ἓνα-ἓνα καὶ τὰ ἔφιλοῦσε, ἔφιλοῦσε ὅλα ἐκεῖνα τὰ κερασένια χειλάκια ποῦ ψέλλιζαν τόσο χαριτωμένα :

Πατέρα ! Πατέρα !

Καὶ τ' ἄφηγε διὰ νὰ συναντήσῃ τὴ μητέρα τους, ποῦ πρόβαλλε σ' τὸ παρὰθυρο τὸ ὀλόξανθο προσωπάκι τῆς φωτολουσμένο ἀπὸ ἓνα χαμόγελο γεμῖτο ἀγαλλίασι καὶ τοὺς ἀγαλλίαζε ἀπὸ ἑκεῖ ὅλους μὲ ἓνα βλέμμα τρυφερότατο, τὴν γυναικοῦλα του, ποῦ ἤξευρε νὰ γλυκαίνει μὲ τόση χαρὰ τοὺς κόπους του καὶ νὰ κερᾶ μὲ τόση ἀγάπη τὴν ζωὴ του. Καὶ ἡ καρδιά του σ' τὴν ἀνάμνηση αὐτὴ ἐσφίγγετο σ' τὰ στήθη του, ὡς νὰ τὴν ἔθλιβε σ' τὴ χούφτα του ἓνα χέρι σιδερένιο.

Ἐστερα ἐπήδησεν ἐμπρός του ἡ ἀγέλαστη μορφή ἑνὸς τοκογλύφου ἀπὸ τὴν Ἀνδρίτσεινα, τοκογλύφου ἀπὸ τοὺς πλέον ἀχόρταγους, ποῦ τὸν εἶχε περιπλέξει μὲ κάτι ἀσυνείδητα συμβόλαια καὶ τοῦ εἶχε πωλήσει ἓνα-ἓνα τὰ κτήματά του ὅλα καὶ ἐπὶ τέλους τὸν παρέσυρε μὲ πονηρία νὰ ψευδορκήσῃ, γιὰ νὰ σώσῃ ἓνα μέρος ἀπὸ τὴν περιουσία του καὶ τὸν ἔρριψε ἔστερα σ' τὴ φυλακὴ, διὰ νὰ μὴ μπορῇ πλέον ἀπὸ ἑκεῖ μέσα νὰ τοῦ φέρῃ προσκόμματα σ' τοὺς ληστρικοὺς σζοπούς του.

Τὸ πρόσωπό του εἶχε λάβει τώρα μιὰ ἔκφραση ἀγριωπὴ καὶ τὰ μάτια του ἄστραφταν σ' τὸ σκοτάδι ἀπὸ κάποια λάμψη παραξένη.

Καὶ ἔδειξε τοὺς μεγάλους γρόθους του σ' τὸ κενὸν μὲ ἓνα τριζύμι τῶν δοντιῶν του φρικαλέο.

Ἐὰν ἡμποροῦσε νὰ σφίξῃ τὴν στιγμὴν ἐκείνην σ' τοὺς φοβεροὺς γρόθους του τὸν κόσμον ὅλον θὰ τὸν ἔπνιγε.

Εἰς τὴν μορφή τοῦ τοκογλύφου αὐτοῦ, ποῦ τὸν ἐλήστευσε καὶ τὸν ἔρριξε ἄστεγο σ' τοὺς δρόμους καὶ τοῦ ἐδέσμευσε σ' τὰ τελευταῖα καὶ τὰ χέρια, ἀπὸ τὰ ὅποια εἶχε κερμασθεῖ πλέον ἡ ζωὴ τῶν ἀδυνάτων πλασμάτων, ἔβλεπε τὴν πολιτεία, τοὺς νόμους, τὴν δικαιοσύνη, τὸν κόσμον ὅλον νὰ τὸν ἀδικοῦν. Ἐνόμιζε ὅτι καὶ νόμοι καὶ κοινωνία εἶχαν συνεννοηθῆ, νὰ τὸν παραδώσουν σ' τὰ νύχια τοῦ ληστοῦ αὐτοῦ διὰ νὰ τὸν ἐξολοθρεύσῃ.

Καὶ ὅταν ἀνοίξε ἡ πόρτα τῆς φυλακῆς του καὶ τοῦ εἶπαν :

— Εἶσαι ἐλεύθερος, φύγε, πήγαινε πίσω σ'τὴν κοινωνία.

Ἐννοίωσε ἓνα ῥίγος δυνατὸ νὰ τοῦ παγώνῃ τὴν ράχη. Δὲν εἶχε οὔτε τὴν δύναμι οὔτε τὸ θάρρος νὰ ἐπαναλάβῃ ἄλλη μιὰ φορὰ τὴν ἄνισο πάλῃ ἐναντίον τοῦ φοβεροῦ αὐτοῦ ἐχθροῦ, ποῦ τὸν ἐγγώρισε μὲ τὸ ὄνομα κοινωνία. Ἄπ' ὅξω ἀπὸ τὴν πόρτα τῆς φυλακῆς του ἐνόμιζε, ὅτι θ' ἀντιζύσῃ πάλι τὸ σιδερένιο χέρι τοῦ πετρωμένου.

Γύρω του εἶδε ἐρήμωσι καὶ καταστροφῇ, ὅ,τι δηλαδὴ τοῦ παρεσχεύασαν οἱ ἄνθρωποι μὲ τοὺς νόμους των καὶ ἡ φύσις μὲ τοὺς δικούς της. Καὶ ἔφυγε τρομασμένος μὲ τὸ παιδί του, μὲ ὅ,τι τοῦ ἔμεινε δηλαδὴ ἀπὸ ὅλην αὐτὴν τὴν καταστροφῇ, ἔφυγε μακριὰ ἀπὸ τὴν κοινωνία, ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους μὲ τὸ μῖσος σ' τὴν ψυχὴ καὶ τὴν πικρία σ' τὰ χεῖλη.

Γιατὶ νὰ μὴ σηκώνεται βαρύντατο τὸ χέρι τῆς Δικαιοσύνης καὶ ν' ἀρπάξῃ ἀμείλικτα ἀπὸ τὸν τράχηλο ὅλους αὐτοὺς τοὺς ληστές, ποῦ ἔχουν στήσει τὰ λημέρια των σ' τοὺς κόλπους τῆς κοινωνίας καὶ νὰ τοὺς σύρῃ ἀλύπητα εἰς τὰ πλέον σκοτεινὰ καὶ ἀνήλια ὑπόγεια τῆς φυλακῆς, ὅπως θὰ ἔκανε καὶ γιὰ ἓνα ληστήν τοῦ βουνοῦ, ὁ ὁποῖος δὲν κάνει τίποτε περισσότερο ἀπὸ αὐτοὺς μὲ τὸ νὰ γυμνῶν καὶ νὰ φονεύῃ ἀνθρώπους ;

III

Ἄπὸ μιὰ ἄκρη τοῦ οὐρανοῦ τοῦ διπλωμένου μελαγχολικὰ μὲ ἓνα ἄπλυτο σάββατο γλυστροῦσε τώρα ἓνα φῶς ἀόριστο καὶ ἔρριγγε ἀμφίβολες σκιὰς ἐπάνω σ' τοὺς ἕψηλους μιναρέδες καὶ ἐπάνω στὰ χαλάσματα τὰ πελώρια καὶ σ' τὰ δένδρα ἐπάνω τὰ γιγάντεια, ποῦ ἐστέκοντο ἀλύγιστα ἀραδαριὰ σ' τὴν ράχης τῆς Ζακούκας, ἅν ἄγρια φαντάσματα, ποῦ πήδησαν διὰ μιᾶς ἀπὸ τὰ μεγάλα χαλάσματα καὶ τοὺς μισογχεμισμένους μιναρέδες, γιὰ νὰ φρουρήσουν τοὺς ἀπροστάτευτους βωμούς τοῦ ξένου θεοῦ.

Ἡ ζωὴ τῆς κοιλάδας ἡ αἰχμαλωτισμένη μέσα σ' τοὺς βαθουλοὺς κόλπους της ἀναδεύετο τώρα σ' τὸ ἀμφίβολο σκοτάδι περιτρομῆ. Καὶ τὸ πρωῖνὸ ἀέρι τὸ μυρωμένο ἐλαφρὰ μὲ τὸ ἄρωμα, ποῦ σκόρπιζε τοῦ βουνοῦ τὸ θυμάρι, ἔπαιξε ἄφοβα μὲ τὰ πρῶτα δειλὰ ψιθυρίσματα τῆς ζωῆς, ποῦ ἔμπνοῦσε, διπλώνοντάς τα σ' τὰ φευγαλέα φτερά του, γιὰ νὰ τὰ κουρδελιάσῃ πίσω ἀπὸ τὴν ἕψηλὴν φράκτες τῶν ἀμπελιῶν.

Ἐμπρὸς σ' τὴν δραγατσούλα ἐμαύριζε μέσα στὴν ἀόριστη φωτοσκιά τῆς αὐγῆς ἡ καπὸτα τοῦ Γιώργου, ποῦ εἶχε παραδοθῆ ἐκεῖ, κάτω ἀπὸ μιὰ συκιά, σ' τὸν ὕπνο, χωρὶς νὰ κάμῃ τὴν βόλτα σ' τὰμπέλια.

Ὁ Μάθος ἀκουμησιμένος σὲ μιὰ ἀγκωνὴ τῆς δραγατσούλας του ἦτο βυθισμένος ἀκόμη σ' τοὺς θλιβεροὺς στοχασμούς του. Σ' τὸν νοῦν του ἤρχοντο τώρα οἱ λόγοι τοῦ παιδιοῦ του, ποῦ τὸν ἔκαμαν νὰ κλάψῃ καὶ ἔβλεπεν ἔμπρὸς του μὲ εἰν φαντασίαν του τὴν γυναῖκά του νὰ θάφῃ ἓνα-ἓνα τὰ παιδιά τους, νὰ μὴ προφθαίνῃ νὰ σζεπάξῃ τοῦ ἐνὸς παιδιοῦ των τὸν τάφον καὶ νὰ τὸν ἀνοίγῃ πάλι νοπὸν ἀκόμη, γιὰ νὰ ταῖξῃ τὸ ἀχόρταγο μνήμα μὲ ἄλλο τους παιδί. Καὶ τὴν εἶδε ὕστερα καὶ ἐκεῖνῃ γλωμῇ μὲ μάτια θολὰ ἀπὸ τὸν πυρετό, νὰ παλαίβῃ μὲ τὸν θάνατο ξαπλωμένη μέσα σ' τὴν ραποκαλύβα τους καὶ νὰ γωνίζεται νὰ δώσῃ σ' τὸ τελευταῖο σπλάγχνο της ζωὴ ἀπὸ τὰ ἄρρωστα στήθεια

της, από τὰ ὁποῖα ἔφρουγεν ὀλονένα καὶ θερμότης καὶ ζωὴ. Καὶ τὴν εἶδε κατόπιν νὰ σφίγγῃ μὲ ἀτσάλενια χέρια ξερὰ τὸ μικρὸ τους σ' τὰ κρῦα στήθια της...

Καὶ ἐστήριξε τὸ κεφάλι του σ' τὰ χέρια του καὶ δάκρυα, δάκρυα ἄφθονα τοῦ πλημμύρισαν τὰ μάτια καὶ τοῦ ἔβρεχαν τὰ γόνατα.

Μέσα σ' τὰ δάκρυά του ἐσκέφθη τώρα, γιατί νὰ σωρευθοῦν τόσες συμφορὲς σ' αὐτόν;

Ἐψευδόκησε.

Αὐτὸ ἦταν ἀλήθεια.

Μετεχειρίσθη τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ του, γιὰ νὰ εἰπῇ ἓνα ψέμμα. Ἄλλ' αὐτὸ τὸ ἔκαμε, γιὰ νὰ μὴν ἀφήσῃ σ' τοὺς δρόμους καὶ χωρὶς φοβῆς τόσα πλάσματα, ποῦ τοῦ εἶχε χαρίσει ὁ ἴδιος ὁ Θεὸς καὶ τοῦ εἶχε κρῦπει σ' τὰ στήθια τόση ἀγάπη γι' αὐτά.

Καὶ εὔρε τὸν Θεόν του πολὺ ἄσπλαγγον σ' αὐτόν.

Τὸν ἀδίχησαν οἱ ἄνθρωποι. Τὸν ἀδίχησαν οἱ νόμοι των. Τώρα εὔρισκε ὅτι τὸν ἀδίχησε καὶ ὁ Θεὸς του!

Πίσω ἀπὸ τὸ νυχτοπλᾶνο πουλί, ποῦ τοῦ ἀρρεβόνιαζε μὲ τὸ θλιβερὸ κελιάι-δημά του, ἓνα-ἓνα του παιδί μὲ τὸν Θάνατο, ἔβλεπε τώρα τὸν Θεό του!

Καλὸν θὰ ἦταν νὰ εἶχε τὴν δύναμι νὰ σηκωθῇ μὲ τὰς σκέψεις του ἄλλο ἕψηλότερα, γιὰ νὰ μὴ φθάσῃ ἐκεῖ, ὅπου ἔφθασε.

Ἐμίσησε πρὶν τοὺς ἀνθρώπους διότι τὸν ἀδίχησαν. Τώρα ἔνοιωθε, νὰ γρυμμίεται κάτι τι μέσα του καὶ ἄρχισε νὰ μισῇ καὶ τὸν Θεόν του, διότι εὔρισκε, ὅτι αὐτὸς τὸν ἀδίχησε σκληρότερα ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους.

Καὶ ἐσῆκωσε τὰ μάτια του σ' τὸν οὐρανὸ καὶ ἔδειξε τοὺς μεγάλους γρόθους του τώρα σ' ἐκεῖνον, ποῦ ἐνόμιζε, ὅτι κατοικοῦσε σ' τὸ γαλανὸ ἄπειρο, πίσω ἀπὸ τὰ σταχτιά σύγνεφα. Καὶ ἄφησε νὰ τοῦ φύγῃ ἀπὸ τὸ στόμα μιὰ φοικτὴ βλασφημία.

Ὁ ἄνθρωπος ἔχανε ἀπὸ μέσα του τὸν Θεόν του καὶ μεταμορφόνετο σὲ θηρίο.

Τὰ δάκρυά του εἶχαν πλέον στερέψει καὶ ἐστέκετο τώρα φοβερὸς σ' τὴν ἄκρη τῆς δραγατσούλας του μὲ τοὺς γρόθους ὑψωμένους ἀπειλητικὰ σ' τὸν οὐρανὸ καὶ βλασφημοῦσε, βλασφημοῦσε φοικτὰ, ἀπαίσια...

Ἡ πρῶτες χονδρὲς σταλαγματιῆς καλοκαιρινῆς βροχῆς ἄρχισαν νὰ κροτοῦν ἐπάνω σ' τὰ σκληρὰ φύλλα τῶν ἀμπελιῶν.

Ἐξαφνα ἐτινάχθη. Κάτι τι ἔπερασε ἔμπρός του καὶ τοῦ φύσηξε μὲ μιὰ κρῦα πνοὴ ἀέρα τὸ πρόσωπο.

Καὶ ἄρπαξε τὸ δίκανο,

Τὸ κλαφοποῦλι ἐγέμιζε τώρα πάλι τὴν κοιλάδα ἀπὸ πάνω τῆ συκιά μὲ τοὺς παράξενους θρήνους του.

Τὸ δίκανο ἐβούϊζε σ' τὶς χούνες, τὸ νυχτοπλᾶνο πουλί τοῦ Θανάτου ἐπέρασε ἔμπρός ἀπὸ τὴν δραγατσούλα κτυπώντας δυνατὰ μὲ τὰ μολυβόχρωμα φτερά του τὸν ἀέρα καὶ ἡ μαύρη καπὸτα ἐβόγγηξε κάτω ἀπὸ τὴν συκιά:

— Ἄχ! Μὲ ἰσώτωτες, ρὲ πατέρα!

ΤΑΣΗΣ Ν. ΦΡΑΓΚΑΝΤΩΝΗΣ

